

UNIVERZA V LJUBLJANI

FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Andreja Jernejčič

Položaj lokalnih dopisnikov v slovenskih medijih

Diplomsko delo

Ljubljana, 2016

UNIVERZA V LJUBLJANI

FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Andreja Jernejčič

Položaj lokalnih dopisnikov v slovenskih medijih

mentor:izr. prof. dr. Marko Milosavljević

Diplomsko delo

Ljubljana, 2016

Položaj lokalnih dopisnikov v slovenskih medijih

Dopisniki novinarji so v medijskih študijah le redko omenjeni, in še redkeje vključeni v raziskave. Študije uredništev preučujejo odnose in položaj zaposlenih v centralnih uredništvih, ne pa tudi lokalnih dopisnikov, ki so na svojem uredništvu prisotni le nekajkrat na leto. V zadnjih letih so medijske hiše zaradi krčenja stroškov odpustile številne dolgoletne in izkušene novinarje dopisnike in raje najamejo cenejše sodelavce ali pa na teren pošljejo novinarje iz uredništva, ko je to potrebno. Pogosto prevzamejo tudi druge vloge, kot so vloge fotografa, saj primanjkuje tudi fotografskega kadra. Novinarji dopisniki so tisti, ki hodijo na teren in prinesejo lokalne novice do publike, in čedalje manj jih je. Kljub temu novinarji dopisniki svoje delo opravljajo profesionalno in z veseljem, kljub temu, da imajo veliko manjšo podporo iz centralnega uredništva. Nekateri so svoje službe opisali kot sanjske in se odlično znajdejo, ko delajo od doma ali na terenu brez tehnične in druge podpore. Odnos do dopisnikov kaže tudi odnos do drugih regij v Sloveniji, ki so pogosto v medijih zastopane samo ob večjih dogodkih kot so naravne katastrofe.

Ključne besede: dopisniki, lokalni dopisniki, dopisnik novinar.

Local correspondents in Slovenian media

The main focus in news rooms is the relationship between local journalists and correspondents. Local journalists work with in the news room while correspondents are often field reporters and located in other cities. Correspondents don't usually work in the actual newsroom and therefore have to relay their stories or send them virtually. It is important for local journalists to have a good working relationship with their correspondents whether they are based in another city with in the country or are foreign reporters. Correspondents are often not included in local reports because they are not in the newsroom. Many have lost their jobs after the economy collapse last year and their pieces are being covered by local journalists who often don't even leave the newsroom to cover these issues. Only leaving when it is completely necessary and writing about things they have never actually witnessed. Piecing their stuff together from phone interviews and emails. Correspondents play a very important role in newswriting because they are often so much more than just reporters. Often acting as videographers and photographers when there is no budget to hire outside help. They are the ones bringing local issues to mainstream media. Regardless of the recent issues they have been facing they still claim to love their jobs because it provides them with independence to report on a variety of issues.

Key words: correspondents, local correspondents, correspondent reporter.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	5
2	POLOŽAJ LOKALNIH DOPISNIKOV V SLOVENSКИH MEDIJIH	7
	2.1 Centralizacija zbiranja novic in nastanek dopisniških mrež.....	8
	2.2 Novice	10
	2.3 Kaj je dopisništvo	12
	2.4 Dopisništvo danes.....	14
3	METODOLOGJA IN RAZISKOVALNI SUBJEKTI	19
4	REZULTATI	21
5	SKLEP	25
6	LITERATURA	27
	PRILOGE	31
	Priloga A: Anja Hreščak.....	31
	Priloga B: Barbara Renčof	34
	Priloga C: Veronika Rupnik	37
	Priloga D: Marko Škrliž	42
	Priloga E: Mitja Volčanšek	45
	Priloga F: Opazovanje z udeležbo 8. 2. 2014 do 8. 5. 2014.....	48

1 UVOD

Z delom dopisnika srečala prvič februarja 2014 neposredno po žledolomu. Takrat so na Slovenski tiskovni agenciji potrebovali nekoga, ki bi pokrival Notranjsko-kraško regijo, saj tedanja dopisnica Rosana Rijavec ni utegnila pokriti celotnega območja Notranjske, Krasa in Severne Primorske, ki ga je prizadel žledolom, kasneje pa še poplave.

Takrat sem se bolje začela spoznavati z delom in vlogo lokalnih dopisnikov v slovenskih medijih, v času po žledolomu pa so bili ves čas na delu. Kot je omenil eden od intervjuvancev je njegov rekord 15 radijskih prispevkov in javljanj v enem dnevu. Gre za primer izrednega dogodka, ki pa kaže na to, kako zahtevno je lahko delo lokalnih dopisnikov.

Že moji predhodniki, ki so si zadali podobno nalogo – raziskati lokalno dopisništvo v Sloveniji – ugotavljajo, da strokovno-znanstvene publikacije v slovenskem jeziku niso na voljo (Močnik 2008). Do podobnih ugotovitev sem prišla tudi sama.

Primanjkljaj literature na tem področju kaže na odnos do dopisnikov v primerjavi z ostalimi delavci na uredništvu medijev. V literaturi najpogosteje niso omenjeni ali so omenjeni le delno. Zato sem se odločila, da glede na trenutne razmere v medijskem svetu, kjer smo vsak dan priča novim finančnim rezom, krčenju sredstev in odpuščanju novinarjev in drugih zaposlenih v medijih, raziščem položaj lokalnih dopisnikov v slovenskih medijih. Odnos do dopisnikov kaže tudi odnos do drugih regij v Sloveniji, ki so pogosto v medijih zastopane samo ob večjih dogodkih kot so naravne katastrofe. Še posebej so zapostavljene tiste regije, ki nimajo stalnih dopisnikov ampak zunanje sodelavce in občasne poročevalce in regije, kjer ni mestnih občin.

Osnovni problem lokalnih medijev je pomanjkanje finančnih sredstev: poleg na samo vsebino ta vplivajo tudi na razpoznavnost medija, ki bi lahko omogočila del dodatnih finančnih sredstev. Tako se v zadnjih nekaj letih vse več medijskih hiš ukinja, združuje oz. reorganizira dopisniške mreže, kar posledično pomeni tudi krčenje medijskih vsebin in postavlja pod vprašanje kakovost medijev ter s tem njihovo možnost obstanka na trgu.

V Sloveniji poznamo dve vrsti dopisnikov. Tuji dopisniki poročajo iz tujine in si jih lahko privoščijo zgolj največje medijske hiše, pa še se čedalje pogosteje odločajo za ukinitvev dopisnikov. Kljub poslabšanim razmeram v gospodarstvu zadnjih 8 let pa ne gre za nov pojav. Tuchmann že leta 1968 označi dopisnike kot »neekonomske oziroma tiste, ki izgubljajo denar.« V drugi skupini so lokalni dopisniki, ki poročajo iz različnih regij Slovenije za centralo redakcijo oziroma medij. V diplomski nalogi sem bom osredotočila na lokalne dopisnike različnih slovenskih medijev (tisk, radio, slovenska tiskovna agencija), ki delujejo po različnih regijah v Sloveniji.

2 POLOŽAJ LOKALNIH DOPISNIKOV V SLOVENSКИH MEDIJIH

»Je mar svet mogoče kredibilno opisovati s pomočjo interneta v novinarskih redakcijah? Brez pogovorov z ljudmi na ulicah? Brez živih stikov z univerzitetnimi profesorji, umetniki, intelektualci, analitiki?« (Soban 2013).

Kot ugotavlja Vobič (2012) v primerjavi s študijami uredništev iz sedemdesetih let (Epstein 1974; Tuchman 1978), ki so prepoznavale »nenavadno homogenost« organiziranja in strukturiranja novinarskih uredništev, raziskave v zadnjem desetletju (Deuze 2007; Quinn 2009) nakazujejo, da so novinarska uredništva nenehno spreminjajoče se okolje, ki jih zaznamujeta predvsem družbena artikulacija med delom in tehnologijo ter pogosto konfliktna dinamika med novinarskimi in poslovnimi cilji. Kljub temu študije konvergence uredništev v svoji analizi zanemarjajo vidik dopisnikov.

Pregled literature kaže, da tradicionalne medijske in novinarske študijev svojih raziskavah ne obravnavajo dopisnikov in dela dopisnikov kot enakovrednega novinarjem in delu novinarjev, zato so dopisniki največkrat iz takih raziskav izpuščene in zanemarjena veja znotraj medijskih študij (Deuze 2007; Quinn 2009; Vobič 2012). Razprave se nanašajo večinoma na tekst: »Produkcija novic naj bo analizirana primarno z vidika procesiranja teksta« (van Dijk 1988, 96). Dopisnike pa naslavljajo kot druge novinarje: »Produkcija novic vključuje novinarske aktivnosti in interakcije, oboje med drugimi novinarji in drugimi družbenimi člani« (van Dijk, prav tam).

Kot ugotavlja Vobič (2012, 52) srednjeevropske časopisne organizacije tradicionalno pripravljajo novice v decentraliziranih uredništvih z enim centralnim prostorom, ki ga pogosto imenujejo »desk« ali »centralna redakcija«, in ločenimi pisarnami, v katerih oddelki oziroma redakcije bolj ali manj samostojno pripravljajo novinarske vsebine za tiskane in internetne različice časopisov in njihovih prilog.

Študije uredništev se posvečajo novinarjem, odnosu novinarjev do urednikov ali novinarjev do občinstva, lokalni dopisniki pa so pogosto izpuščeni (Mitchel in West 1996, 265) ali omenjeni le v okviru drugega osebja (Brooks in drugi, 1988.)

Tudi slovenske raziskave kažejo manko na področju položaja lokalnih dopisnikov v Sloveniji (Borko 2008; Vobič 2009 in 2012).

Ker se produkcija novic nanaša predvsem na tekst, raziskovanje odnosov v uredništvih pa predvsem na odnos novinar-urednik, želim zapolniti raziskovalno vrzel in raziskati položaj lokalnih dopisnikov v slovenskih medijih.

2.1 Centralizacija zbiranja novic in nastanek dopisniških mrež

Vse večja potreba po več novicah in čim več senzacionalnih novicah je novinarje gnala iz uredništev na teren, tudi izven svojih mest. Po Tuchmanu (1978, 15) lahko zametke dopisništva najdemo v prvi polovici 19. stoletja, ko se je začelo večati število časopisov, ki so bili namenjeni običajnim ljudem, katere so zanimale novice iz njihove okolice. Ko se je bolj popularnim časopisom pridružil New York Sun leta 1833, je naraslo zanimanje za zgodbe primerne za objavo. V iskanju senzacije so reporterji zapustili stavbo, da so našli novice v mestu. Niso se mogli več zanašati na novice, ki so prihajale k njim, še posebej, ker so objavljali dnevno in ne več tedensko: »Ampak novi reporterji se niso porazgubili po mestu naključno ali po svoji volji. Obstajalo je več logičnih lokacij, kjer bi se zgodbe lahko pojavile, kot so centralne policijske postaje in sodišča. Tako so se reporterji lahko sistematično lotili dogodkov, ki so ustrezali naraščajočemu konceptu popularnih novic. Pomembnost sistemizacije lokacije lahko zasledimo skozi kasnejšo zgodovino novic v Združenih državah Amerike« (Tuchman 1978, 18).

Kot poroča Tuchman (1978, 19) je povečano tekmovanje za oglaševalce pripeljalo medije do tega, da so razvili centralizirano vire informacij s povezavo uredništev z viri informacij: »Bogati časopisi so lahko sistematično razpršili dopisnike po zveznih državah ali prestolnici, kjer so lahko razvili svoj ritem, oziroma rutino dnevnih aktivnosti, skozi katere so lahko našli novice in svoje vire. Prav tako so lahko pošiljali reporterje na potencialno pomembne dogodke kot so bitke in državljanske vojne«.

Soočeni s konkurenco in omejeno telegrafsko infrastrukturo ter visokimi cenami telegrafa ter s strahom, da bi telegrafski podjetja lahko nadzirala njihov dostop do informacij, se je 10 ljudi, ki so predstavljali šest najbolj pomembnih časopisov v New Yorku, usedlo za mizo v uredništvu časopisa Sun in za svojo skupno korist ustanovili prvo tiskovno agencijo

Associated Press: »Postopoma so pričeli pošiljati reporterje na bolj oddaljene kraje, da so zbirali informacije za njihove naročnike. Medtem so časopisi, ki so niso mogli privoščiti naročnine AP, stradali oddaljenih informacij, uporabljali pa so manj zanesljive servise, ki so nastali po ustanovitvi AP« (Tuchman, prav tam). Nekateri servisi oz. agencije so bili v lasti drugih časopisnih verig, drugi so temeljili na zbiranju informacij iz ostalih časopisov, tretji na naročninah ali pa na kombinaciji obeh metod. Vse to priča o naraščanju potrebe po centralizaciji kot metode zbiranja tolikšne količine novic in z minimalnimi investicijami kolikor je le mogoče. Skupaj so ti telegrafski servisi formirali svetovno mrežo, ki je sestavljala dogodke, ki so se ujeli v njeno mrežo (Tuchman 1978, 20).

V 50. in 60. letih je prišlo do povečanja v številu novinarjev-reporterjev in dopisnikov, Tunstall (1996) dopisnike poimenuje tudi reporterji specialisti. Do 30. leta so bili reporterji izjemno specializirani za svoje področje. Tipični britanski časnik je imel do leta 1968 nič manj kot 58 posebnih poročevalcev od približno 300 vseh novinarjev (Tunstall 1996, 156). »Leta 1968 sem označil dopisnike kot neekonomske oziroma tiste, ki izgubljajo denar. To je bil pogled tudi Ruperta Murdocha in drugih lastnikov medijev, ki so po letu 1970 naglo opustili velika a draga polja poročanja« (Tunstall 1996, 157).

Tunstall poroča (1996, 158) da so imeli poročevalci tako v šestdesetih kot devetdesetih precejšnjo stopnjo avtonomije. Potem, ko jim je urednik določil določeno vlogo oziroma področje, so naredili specializacijo za področje, za katerega so bili določeni. Potem so hitro dosegli določeno stopnjo nadzora nad izbiro dnevnih tem. Poročevalec sporoči v uredništvo, kaj bo pokrival tistega dne, in v večini so se uredniki strinjali.

Tisti, ki so sicer tekmovali med seboj za ekskluzivne zgodbe, detajle in dejstva, pa so se tudi združevali zaradi vzajemne pomoči, izmenjave izjav in podobno. Nekateri so se celo združevali v manjše klike, reporterji z različnih medijev pa so celo sistematično »delali skupaj« (Tunstall 1996, 158). Danes so primarna povezava med novicami in svetom, ki ga pokrivajo.

Vsak servis novic si lahko predstavljamo kot pajkovo mrežo, ki se razteza iz centralne pisarne oz. uredništva in se povezuje z manjšimi pisarnami ter ostalimi pridruženimi mediji, ki s svojo lastno mrežo naročnikov in pisarn tvorijo manjšo pajkovo mrežo, ki se razteza izven centralne

pisarne. Skupaj ves ta splet »pokriva svet«, da bi nasitil njegovo lakoto po novicah (Tuchman 1978, 21).

2.2 Novice

Novinarji, ki v medijske programe vnašajo lokalno, niso samo novinarji lokalnega časopisa, radia ali televizije. Lokalne novinarske teme se ne omejuje zgolj na objavo v lokalnih/regionalnih medijih/časopisih. Novinarji – lokalci lahko nastopajo v nacionalnih, regionalnih, lokalnih časopisih (Grošelj 1998, 11).

Z več kot 99 odstotki dogodkov po svetu bralci niso nikoli seznanjeni, ker z njimi ni seznanjen niti tisk. Več kot 99 odstotkov novic, ki končno dospejo do tiska pa nikoli ne doseže bralca, ker so izločena kot nepomembne, preveč fragmentalne, polemične – ali po vladajočih idejah – nemoralne (Košir 1988, 22).

Interpreti sveta so po tej dimenziji viri informacij, novinarji, tiskovne agencije s centralnimi in regionalnimi sedeži, uredniki rubrik, glavni in odgovorni uredniki množičnih občil (Košir, prav tam).

Filtri, gatekeepers, zatorej dogodkov iz stvarnosti ne selekcionirajo neposredno po tem, kako dogodki delujejo nanje, temveč se ravnaajo po pomenih, oblikovanih v družbeno političnih interpretacijah, ki so tem dogodkom podeljeni (Košir 1988, 12).

Isti dogodek ima v teh relacijah različne pomene, na enake dogodke se lahko že v kratkem času v isti družbi gleda drugače (Košir prav tam).

Manca Košir (1988, 35) povzema prvine novinarskih vrst:

- novost,
- aktualnost,
- resničnost,
- pomembnost
- zanimivost.

Schulz je identificiral približno 20 novičarskih faktorjev, ki jih je združil v šest dimenzij (Košir 1988, 36):

- status – socialni položaj nastopajočih v javnih obćilih. Mogoče je dokazati, da prevladujejo pripadniki družbene elite in posebno veliki in vplivni narodi in organizacije,
- relevantnost – dogodki in ravnanja z večjo daljnosežnostjo za družbo. Sem sodijo tudi dogodki, ki na kak drug način prizadevajo pripadnike družbe.
- valenca – agresivnost in kontroverznost dogodkov je posebno izražena, kadar ti dogodki zahtevajo osrednje družbene vrednote. V množičnih obćilih so izločena tudi pozitivna dogajanja,
- konsonanca – pokazatelji kot so tematiziranje, kontinuiteta, stereotipija. Skupno jim je to, da navezujejo na že znano in so v skladu s pričakovanju,
- identifikacija – bližina dogajanja v geografskem, političnoideološkem in socialnokulturnem pogledu. Aspekt etnocentrizma je v enaki meri faktor novice kot personalizacija in emocionalizacija dogajanja,
- dinamika dogajanja – trajanje in potek dogajanja olajšujeta razmejitev podobe dogodka. Za obćilo je pomembno vedeti, kako se ta dinamika ujema z njihovim izidom in produkcijskimi pogoji in ali ustreza ali nasprotuje pričakovanjem medijev, koliko je predvidljiva, negotova ali presenetljiva.

Pogoji za objavo novic, ki se najpogosteje citirajo v anglosaksonskem svetu, pa sta leta 1973 postavila Galtung in Rugejev (Košir 1988, 35-36):

- pogostost – umoru, socialni, ekonomski in kulturni trendi trajajo mnogo dlje, preden je »ulovljiv« njihov pomen in jih ne štejemo v kategorijo pogostosti, zato so v dnevnikih redko omenjeni,
- mejnost, prag – vsak dogodek ima obseg, velikost, pod doloćenim pragom dogodek ni poročan,
- nedvoumnost, jasnost – četudi dogodek ni preprost, je za množična obćila pomembno, da ima omejeno število pomenov,
- mnenjska pomenskost, smiselnost, ki se kaže v kulturni bližini, relevantnosti – dogodki iz oddaljenih kultur, razredov ali religij bodo vključeni, če se »dotikajo« domače kulture,
- skladnost, soglasnost, predvidljivost in želenost dogodka,

- nepričakovanost, nepredvidljivost ali redkost dogodka, toda znotraj pomenskosti in soglasnosti, zato je novost (newsess) nepričakovanega dogodka odkrita v pričakovanih domačih kontekstih,
- kontinuiteta, ki pokriva dogodek večkrat,
- kompozicija, ki se kaže v mešanju različnih vrst dogodkov: če se je nabralo več glavnih mednarodnih dogodkov v dnevniku, bo zaradi ravnotežja vključena tudi relativno nepomembna domača zgodba,
- zveza z elitnimi narodi,
- zveza z elitnimi osebnostmi,
- poosebljenost,
- negativnost.

2.3 Kaj je dopisništvo

V večini literature se lokalnih dopisnikov sploh ne omenja oziroma se izraz dopisnik največkrat pojavlja v povezavi z dopisniki iz tujine ali vojnimi dopisniki, in ne v zvezi z lokalnimi dopisniki. Izraz dopisnik se nanaša na novinarja, ki dela na specializiranem področju (obramba, promet) ali v tujini, še posebej se uporablja v povezavi s tujimi nalogami (Keeble 1998, 300). Dopisnik je novinar, ki piše novičarske zgodbe za medij, ki je lociran drugje (Itule in Anderson, 2000).

Ferguson in Patten (1993, 7) delita reporterje na dve vrsti: Eno so t.i. "beat" reporterji oz. reporterji specialisti, ki preverjajo iste novičarske vire za vsako edicijo časopisa. Pokrivajo posamezna področja kot so recimo šport ali kultura. Od njih se pričakuje, da bodo dobro pokrivali svoje področje in prinašali zgodbe. Veliko področnih reporterjev preverja več virov, da dobijo najbolj celovito zgodbo (Ferguson in Patten, prav tam).

Drugo so splošni reporterji, ki grejo kamor koli je potrebno in pokrivajo vsa področja od lokalne politike do mestne problematike pomanjkanja parkirnih mest (Ferguson in Patten 1993, 77).

Dopisniki pa združujejo kar obe vrsti poročevalcev. Poleg tega, da morajo dobro poznati posamezna področja, pokrivajo široko paleto tematik. Tako uredniki kot novinarji morajo

vedeti, kam iti, da dobijo zgodbe. Ne morejo sedeti za nogami na mizi in čakati, da nekdo vkoraka v uredništvo in jim prinese zgodbo. Morajo oditi do virov – in kopati toliko časa, kot je potrebno (Ferguson in Patten 1993, 78).

Reporterji stojijo na prvi bojni liniji novinarstva, kjer je dogajanje. Noben oddelek časopisa ni bolj pomemben od reporterjev. Reporterji so oči in ušesa redakcije, neprestano na lovu za zgodbami. Ampak dela ne morejo opraviti sami (Ferguson in Patten 1993, 80-81).

Novinarstvo je težko, velik izziv – tako politični, etični in fizični – ter zabavno. Zahteva precejšnji obseg znanja in veščin. Poročevalci morajo obvladati besede kot številke. Poznati morajo pravo in zakone, ki lahko vplivajo na časopis, in imeti socialne veščine, da razvijejo svoje kontakte in lahko govorijo z veliko različnimi ljudmi. Veliko jih govori vsaj en tuj jezik. Vsi potrebujejo računalnik in računalniške veščine (Keeble 1998, 3).

Vse, kar Keeble opisuje in velja za novinarje, še toliko bolj velja za dopisnike, saj en sam človek pokriva celo regijo ali celo več regij hkrati. Zato morajo biti njegova znanja še večja širša, njegova socialna mreža pa kar se da velika – ne samo na enem področju, kot je to v navadi pri novinarjih ampak na vseh: kultura, gospodarstvo, lokalna politika: »Razlika med dopisnikom in novinarjem je v tem, da je dopisnik sam odgovoren za iskanje zgodb in hkrati njihovo pokrivanje, kar kliče po dodatni iznajdljivosti« (Harris in Spark 1993, 26).

Kot pravi Keeble (1998, 4) se določenih tehnik lahko priučimo a razlika med dobrim in slabim poročevalcem je ali ima nekdo oko za zgodbe: »Tudi delo dopisnika ne temelji zgolj na prejemanju PR sporočil in na obiskovanju vnaprej znanih dogodkov ampak mora imeti čut za zgodbe. Poročevalci morajo biti zvedavi, vztrajni, domiselni in drzni: pripraviti se morajo na to, da se bodo soočali z izzivi, stereotipi, da bodo razkrivali laži in podirali mite. (Keeble prav tam).«

Noelle-Neuman in Schultz (1997, 59) dopisništvo opredelita kot posebno vrsto sporočanja z naslednjimi značilnostmi:

- vsebina so informacije, ki jih naslovniki medijev pričakujejo,
- vsebina so informacije o dogodkih, ki jih sicer mediji brez dopisnikov ne bi opazili in se jih dotaknili ter so tako rezultat dopisnikovega spremljanja dogodkov v lokalnem okolju,

- dopisnik uporablja več virov informacij,
- dopisnik uporablja več tehnik prenosa informacij,
- dopisnik je vsestranski kar se tiče oblik novinarskega sporočanja.

Grošelj (1998, 20) meni, da je za dopisniško sporočanje značilna specifična relacija, tj. posredniška vez med virom informacij v lokalnem območju ter med medijem. Uredništvo usmerja novinarja, dopisnik pa matični medij obvešča v zvezi z dogajanjem ter mu predlaga vsebine z različnih področij, ki bi bile pomembne in zanimive za naslovnika.

Novinarji, katerih delovno mesto je v medijski hiši, delo pa opravljajo na terenu, so posebni poročevalci – reporterji (Noelle-Neumann in Schulz 1971, 60). Ti se nadalje delijo na stalne posebne poročevalce ter občasne.

Podobno je delo lokalnega dopisništva z enim dopisnikom – pokritost je odvisna predvsem od števila prebivalcev oz. bralcev. Samostojni dopisniki, ki so običajno značilni za lokalna dopisništva z enim dopisnikom, so lahko upokojenci, ljudje, ki so zaposleni drugje, študentje ipd., ki svoje novinarske prispevke prodajajo različnim medijem. Poleg zbiranja informacij ter oblikovanja novinarskih prispevkov opravljajo tudi delo fotografa, komercialista, službe za reklamacije ipd. (Grošelj 1998, 29).

Delo dopisnika pogosto poteka na daljavo, kar pomeni, da dopisnik svojega dela na opravlja v centrali, torej v redakciji ali uredništvu, temveč z njo redno komunicira. Delo od doma pri dopisniku pogosto sproži občutek osamljenosti, saj svojega dela ne more primerjati z delom kolegov, pa tudi občutek ne samokritične samovšečnosti ter vzvišenosti. Zaradi malo stikov z medijsko organizacijo to pogosto vodi tudi v depresijo (Grošelj, prav tam).

2.4 Dopisništvo danes

S prihodom nove tehnologije in zatonom prihodkov iz marketinga, je šlo novinarstvo skozi mnoge spremembe in mnoge izmed njih niso bile pozitivne. Znižalo se je število zaposlenih. V regijah so časopisi izgubili na stotine delovnih mest, ker so lastniki zmanjšali število zaposlenih (Keeble 1998, 4).

Podoben trend zaznavamo tudi v Sloveniji. Oktobra 2014 je brez dela ostala večina dopisnikov iz Slovenije na naši največji komercialni televiziji Pop TV, ter nekaj sodelavcev iz uredništva zunanje politike in drugih oddelkov. Z racionalizacijo so ukinili tudi ekipo iz Istre, ki sta jo sestavljala novinar Iztok Presl in snemalec Igor Vučič. Svojo dopisniško mrežo so skrčili tudi na Planet TV, kjer imajo samo še dva lokalna dopisnika, v Mariboru in na obali.

Hkrati se je povečalo število delovnih ur in število zahtev. Mnogi so tako postali sodelavci za določen čas, polovični delovni čas ali pa freelancerji. Za upravo so cenejši, nezanesljiva delovna mesta pa pripeljejo do konformizma. Z zatonom sindikatov so se povečale možnosti uprave za izkoriščanje (Keeble 1998, 4).

Dopisnik zaradi specifičnosti poročanja v lokalnem okolju prevzame tudi številne druge, ne novinarske vloge: vlogo odvetnika, posrednika, kritika, nadzornika, interpreta, vzgojitelja, nadzornika, kvazi-politika ipd (Grošelj 1998, 17). Njegova vloga je, da najde sam ideje za zgodbe, za katere lahko dobi navdih oz. ideje v zgodbah, objavljenih drugje, v napovedih dogodkov, nacionalnih novicah, ki odmevajo tudi v lokalnem okolju.

Lokalne novice so sicer običajno bolj osebne, optimistične, domače, pogosti so trači. Na drugi strani so pogoste zgodbe o nasilju, tragedijah, saj so tovrstne novice najcenejše, najodmevnejše, redko pa se mediji postavijo po robu lokalnim predstavnikom noči, verskim, etničnim ali drugim kulturnim predpostavkam (Schudson 2003). Zaradi obilice dela z obravnavami vsakodnevnih novic lokalni novinar običajno tudi nima dovolj časa za raziskovalno dopisništvo, poleg tega pa je pogosto pod pritiskom moči in skupnih interesov – viri informacij pogosto prihajajo iz (vsaj na videz) verodostojnih virov, kot so denimo županova pisarna, policija ipd.

Poročanja o lokalni politiki tako ni veliko, saj bi to lahko prineslo tožbe, visoke stroške, ki jih mediji ne bi mogli poravnati, nasploh pa zamere s strani višjih predstavnikov oblasti (Schudson 2003).

Primer je denimo nekdanja kopraska dopisnica Tatjana Tanackovič, ki je med drugim razkrivala nepravilnosti v Luki Koper ter v mestni občini Koper, ki je bila uradno odpuščena iz poslovnih razlogov, neuradno pa zaradi slabe uredniške politike, ki po njenem zastopa ozke interese določene skupine ljudi (Carl, 2013).

Kljub temu, da dopisnik iz virov, kot so tiskovne agencije, matične medijske hiše ipd., dobi veliko informacij, še več teh dobi iz neuradnih virov, ki mu jih izdajo osebe, ki nastopajo z lastnim mnenjem, videnjem, interpretacijo, informacijo, dogodkom ipd. (Drame 1991, 76).

Ena izmed značilnosti lokalnega novinarja je, da ta težko razmeji delovni in prosti čas, saj tudi izven delovnega mesta pogosto vzpostavlja stike z informatorji (Drame 1991, prav tam).

Tako se v ožjem okolju lahko pojavi konflikt interesov, saj se ljudje med seboj poznajo: dopisnik lahko dobi odlično informacijo, ki bi jo lahko uporabil tudi v svoji novici, vendar bi na tak način kršil zaupnost do prijatelja, ki mu jo je izdal. Prav tako je težko kritizirati okolje, v katerem dopisnik živi: zdravstvene storitve, ki se jih poslužuje tudi sam, podjetja, ki dajejo kruh njegovim prijateljem ipd. Pri reševanju problemov naj bi dopisnik skliceval na novinarski etični kodeks, ob strani pa bi mu moral stati tudi urednik, v kolikor ga seveda dopisništvo ima (Drame 1991, 78).

Ena od posledic gospodarske krize, odpuščanja delavcev v medijih in krčenje stroškov, je deprofesionalizacija, potem ko so bili poročevalci prisiljeni delati tudi na promociji, distribuciji in v drugih ne-novinarskih službah. Multi-skilling sheme so bile predstavljene v več časopisih in sicer poročevalcem, fotografom, in področnim urednikom, ki se učijo drug od drugega – hkrati pa se bojijo nadaljnjega krčenja zaposlenih in padca standardov (Keeble 1998, 4).

Nekateri mladi poročevalci si morajo sami poiskati pa tudi financirati pripravništvo, nekateri delajo brez pogodb, ki bi jih ščitile. Mnogi začetniki so, v želji, da bi dobili delo, izkoriščani od svojih nadrejenih, delati pa morajo podaljšanj delavnik in opravljati neplačano delo (Keeble 1998, 5).

Božičnik pravi (v Bizjak, 2014), da dopisniki pri gledalcih niso manj cenjeni kot novinarji iz centralnih redakcij, so pa manj cenjeni pri urednikih. Dodaja tudi, da se je dopisnike vedno malo zapostavljalo, ker niso pri koritu in jih uredniki ne vidijo vsak dan, kljub temu, da je njihovo delo veliko bolj naporno in nevarno.

Glavni zunanji viri informacij so tiskovne agencije. Te zaposlujejo dopisnike, ki pošiljajo svoja poročila nazaj v bazo. Tiskovna agencija deluje kot središče, kamor se steka

informatijski tok drugih domačih in/ali tujih agencij. Ravno tako pa je središče, iz katerega domače informacije potujejo v svet (Erjavec 1999, 65).

»Tisto, kar je bilo včasih samoumevno, je zdaj izjema. Veliki časopisi in medijske hiše svoje novinarje vse redkeje pošiljajo na sorazmerno draga in dolgotrajna potovanja: finančna kriza je stari poročevalski šoli zabila še zadnji žebelj v krsto. Usodna mešanica finančne krize, razvoja tehnologije in globaliziranosti gospodarstva je največjo škodo povzročila prav novinarstvu, katerega temelj sta bili globina raziskovanja in navzočnost na terenu« (Videmšek, 2009).

Dopisniki v tujini danes postajajo vse bolj ogrožena novinarska vrsta. Medijske hiše so dopisništva v tujini začele zapirati že pred leti. Zaradi varčevanja in popolnoma zmotne predstave o tem, da zunanja politika ne zanima bralcev. American Journalism Review ta proces skrbno spremlja že poldrugo desetletje. Prvi članek na to temo iz leta 1998 je denimo nosil naslov Goodbye, World. Po podatkih izpred dobrega leta dni je prav vsa svoja dopisništva v tujini denimo zaprlo najmanj osemnajst ameriških časopisov in dva velika medijska kartela. Mnoge druge medijske hiše so bistveno zmanjšale prisotnost v svetu. Namesto dopisnikov na krizna žarišča pošiljajo leteče reporterje, kar je lahko del rešitve, a ne vedno (Soban, 2013).

Kot meni Soban(prav tam) je nespametni logiki ukinjanja dopisništev v tujini in »zapiranja v lokalno zatočnost doline Šentflorjanske« slepo sledi tudi časopisna hiša Delo, katere ugled je nekoč temeljil prav na izvrstnih dopisnikih z vseh koncev sveta: »To je bila prednost, ki je konkurenca nikoli ni imela. Zdaj tega ni več« (Soban, prav tam).

Z zapiranjem dopisništev se medijski prostor vedno bolj centralizira, vse to pa vpliva tudi na obveščenost ljudi in manjši nadzor nad nosilci oblasti v lokalnih okoljih. Centralni novinarji prav tako ne poznajo tako dobro terena, ljudi in ozadja zgodb, kot lokalni prebivalci, ki s svojim vedenjem oz. poznavanjem okolja pripomorejo k dodani vrednosti novic. Primer množičnega odpuščanja je denimo POP TV, ki je v lanskem letu odpustil večji del slovenske dopisniške mreže, in sicer v Celju, Kranju, Mariboru, Novi Gorici, Kopru in Murski Soboti. Kot so pojasnili pri omenjeni medijski hiši, je temu botroval načrtan poslovni rezultat, ki je zahteval tudi optimizacijo stroškov in delovnih procesov (Žurnal24.si, 26.6.2016).

V letu 2013 je odpuščal tudi Dnevnik, ki je med drugim ukinil koprsko dopisništvo, kar je sprožilo velik spor med že omenjeno Tatjano Tanackovič in njihovo medijsko hišo (Politikis, 13.6 2016).

Dopisnike poleg centralnih novinarjev pogosto nadomeščajo tudi PR sporočila, agencijske novice in druge vnaprej pripravljene informacije, ki so cenejše od dopisnikov. Njihova glavna značilnost je hitrost zbiranja, obdelave in distribucije podatkov, novice pa so kratke, natančne, pregledne in formalno objektivne (Leksikon novinarstva 1979, 190).

Najbolj razvejano dopisniško mrežo v Sloveniji ima Slovenska tiskovna agencija, ki zaposluje 8 dopisnikov in sodeluje še z 1 zunanjim sodelavcem – dopisnikom.

3 METODOLOGJA IN RAZISKOVALNI SUBJEKTI

Za raziskovalne namene diplomskega dela je bilo opravljenih 5 poglobljenih intervjujev aprila in avgusta 2015 z lokalnimi dopisniki različnih slovenskih medijev (Radio Slovenija, Slovenska tiskovna agencija, Večer, Primorske novice, Televizija Slovenija). Ta format je bil izbran, ker dovoljuje dovolj svobode, da intervjuvanci podajo dovolj uporabnih informacij. Na primer, dopisniki so odgovarjali na vprašanja o odnosu do uredništva, zato so najbolj primerna vprašanja odprtega tipa, zato da intervjuvancu omogočimo kar največjo možnost individualnih odgovorov. Za analizo sem izbrala dopisnike, ki delajo za polni delovni čas ne glede na vrsto zaposlitve, iz analize pa so bili izključeni dopisniki kot občasni sodelavci. Tako zagotovimo, da so dopisniki vsakodnevno vpeti v dopisniško delo in novice.

V analizo bomo vključili pet novinarjev iz različnih slovenskih tiskanih medijev, ker pričakujemo, da so različna uredništva organizirana različno. Diplomsko delo se reševanja raziskovalnega problema loteva s kvalitativno metodo poglobljenega intervjuja z dopisniki. Uporabila bom kvalitativno metodo polstrukturiranega poglobljenega intervjuja, ki je način zbiranja informacij o stališčih, vedenju in motivih intervjuvanca (Burns 2000). Predmet kvalitativne analize so stališča novinarjevega dela in odnosa do ostalih delavcev v uredništvih. Tematski sklopi vprašanj bodo stališča novinarjev do njihovega položaja v uredništvih in odnosa do drugih medijskih delavcev.

V raziskavo sem vključila 5 lokalnih dopisnikov iz različnih slovenskih medijev, z različnimi izkušnjami:

- Anja Hreščak, Večer
- Barbara Renčof, Televizija Slovenija
- Veronika Rupnik, Primorske Novice
- Marko Škrli, Radio Slovenija
- Mitja Volčanšek, Slovenska Tiskovna agencija

Poleg polstrukturiranih intervjujev bom uporabila tudi opazovanje z udeležbo kot kvalitativno metodo, v kateri bom kot opazovalec nastopala sama. Kot ugotavlja Jorgensen (1989, 9) ni enotne opredelitve, katere aktivnosti in kakšne strategije zbiranja podatkov vključuje metoda

opazovanja z udeležbo. Sama bom ob opazovanjem z udeležbo uporabila podatke zbrane s formalnimi in neformalnimi intervjuji, ter podatke zbrane med aktivnostmi na terenu. Februarja, marca in maja 2014 sem kot dopisnica Slovenske tiskovne agencije poročala z Notranjsko kraške regije. Moje delo je vključevalo pripravo predlogov za prispevke, nabor dogodkov, spremljanje aktualnega dogajanja iz drugih medijev, udeležba na dogodkih v regiji, pisanje člankov in fotografiranje dogodkov. Opazovanje z udeležbo je potekalo 3 mesece od 8. februarja do 8. maja 2014.

Uporaba metode opazovanja z udeležbo je najprimernejša metoda, ker "omogoča identificiranje določenih praks znotraj procesa produkcije in interpretacije novinarskih tekstov, ki niso konvencionalne. To pomeni, da opazovalec do neke stopnje sodeluje pri aktivnostih ljudi, ki jih opazujemo. Opazovanje z udeležbo je primeren za raziskave, kjer je udeležba nujna, njen namen pa je pridobivanje več podatkov in informacij, kot bi jih bilo možno dobiti brez udeležbe (Deacon 2007, 250). Zato sem se odločila, da za empirični del naloge uporabim kombinacijo teh dveh metod.

Veliko kvalitativih študij primera kombinira opazovanje z intervjuji. Do tega lahko pride, ker imamo več različnih raziskovalnih vprašanj ali ker "želimo uporabiti različne metode ali vire z namenom da bi podkrepile druga drugo, na nek način uporabimo vrsto metodološke triangulacije" (Silverman 2005, 121).

4 REZULTATI

Vsi dopisniki, vključeni v raziskavo, so dopisniki že več let, Anja Hreščak 3 leta, Veronika Rupnik 9 let, Mitja Volčanšek 5 let, Marko Škrli 7 let, vsi pa imajo tudi predhodne novinarske izkušnje. 4 dopisniki so v rednem delovnem razmerju, medtem ko je Veronika Rupnik samostojna novinarka. Nihče, razen Anje Hreščak, ki je zaposlena na Večer, ni lociran v Ljubljani. Časnik Večer je v tem pogledu izjema: »Večer je v tem kontekstu specifičen medij, saj se prvih pet strani časopisa načeloma naredi v Ljubljani. Uradno nas je deset zaposlenih na »dopisništvu v Ljubljani«, saj je sedež podjetja v Mariboru, a dejansko sestavljamo notranje-politično in gospodarsko redakcijo in smo tako notranjepolitični novinarji. Imamo tudi svoje prostore in delujemo znotraj integrirane redakcije. Tudi naš zaposlitveni status ni dopisniški temveč novinarski: na dopisništvu v Ljubljani smo zaposleni novinarji poročevalci, novinarji specialisti in novinarji komentatorji« (Hreščak, 2015).

Hreščak je od vseh intervjuvancev politično-gospodarska novinarka, in ne pokriva tem kot so kultura, črna kronika, sociala, kot jih pokrivajo ostali 4 dopisniki. Sicer pa tudi Rupnik (2015) svojega dela ne definira kot samo dopisniškega: »Moje delo ni strogo dopisniško, dostikrat gredo moji teksti pod rubriko aktualno, ker prihaja iztočnica iz lokalnega okolja, ampak prispevki so širše zanimivi in objavljeni na straneh rubrike aktualno (v ospredju). Tema je tako obdelana ne samo lokalno ampak tudi nacionalno iz več vidikov in širše. Pišem tudi, pokrivam tudi interpretativne zvrsti.« Volčanšek pa poleg tekstov pripravljaj tudi posnetke za potrebe radijske vesti (2015).

Hreščak ima svojo pisarno v Ljubljani, Renčof v Postojni, a večinoma zaradi napredne tehnologije že vse postorijo na terenu, preko telefona ali od doma preko prenosnega računalnika. Škrli in Rupnik nimata svoje pisarne, a je tudi ne pogrešata, edini je željo po svoji dislocirani pisarni izrazil Volčanšek (2015): »Raje bi si želel dislocirane redakcije po vzoru drugih dopisništev (npr. Delo s pisarno v Kopru). Menim, da bi bilo boljše tako zaradi občutka, da »greš v pisarno« kot zaradi večje bližine dogodkom.«

Vso dopisniki so v povprečju dežurni tudi 2 do 3 vikende v mesecu in imajo uredniške sestanke na centralnem uredništvu enkrat na 3 mesece z izjemo Hreščak, ki je s svojim

urednikom v stiku vsak dan. Povprečno enkrat mesečno dela iz Maribora, kjer so imajo sedež vse ostale redakcije in tudi odgovorna urednica.

Veronika Rupnik je edina, ki ni v rednem delovnem razmerju in se kot taka ne počuti enakovredno ostalim sodelavcem: »Se počutim enakovredno sodelavcem, ne počutim se pa enakopravno z novinarji, ki so zaposleni za redni delovni čas. Ne počutim se enakopravno zato, ker se mi zdi, da sem za enak obseg ali primerljiv obseg in kvaliteto dela, slabše plačana od nekoga, ki je zaposlen in nimam pravic iz naslova delovnega razmerja« (Rupnik, 2015).

Škrlj in Volčanšek vedno delata samostojno, Škrlj ne potrebuje snemalca ali fotoreporterja, saj dela na radiu, Volčanšek pa morebitni fotomaterial priskrbi sam. Večino fotografij sama priskrbi tudi Rupnik, a to vidi kot prednost, s fotoreporterjem pa dela le redko: »Če priskrbim fotomaterial, dobim točke. Seštevek točk mi pomeni izpolnitev norme, občasno od posebnih dogodkih delam s fotoreporterjem, če ne pa fotografiram sama s svojim fotoaparatom« (Rupnik, 2015). Hreščak vedno dela s fotoreporterjem, Renčof pa vedno s snemalcem.

Vsi so zadovoljni s komunikacijo, ki jo imajo s svojimi uredniki pri tem pa jim je v pomoč moderna tehnologija: »Komunikacija poteka gladko in brez težav. Ker delamo v skupnem računalniškem sistemu, to olajša delo, saj so tehnične zadeve razjasnjene preko programa« (Hreščak, 2015).

Renčof (2015) izpostavlja dopisništvo kot večjo odgovornost v primerjavi z ostalimi novinarski kolegi: »Dopisniško delo je večja odgovornost, ker se moraš organizirati sam in najti dogodke, ko se nič ne dogaja. V Ljubljani si lahko brez idej in dobiš npr. idejo direktno s sestanka uredništva ali direktno od urednika. Je večja fleksibilnost in posledično večja odgovornost, a je večje tudi zadovoljstvo.« A ob enem vsi poudarjajo tudi prednosti tovrstnega dela: »Kot dopisnik pa si urednik, redaktor, in novinar hkrati, a jaz bi temu rekla večje zadovoljstvo. Jaz z veseljem in enostavno pokličem sogovornike in pojasnim, da ne morem na konferenco, pridem uro kasneje ali pokličem in prosim za izjavo. Je zagotovo bolj fleksibilen delavnik in si lahko organiziraš stvari popoldne ali zvečer« (Renčof, 2015). S svojim samostojnim načinom dela je zadovoljen tudi Škrlj (2015): »Zame je super, ker sem doma, kuham, včasih niti otroka ne peljem v vrtec, včasih sem delal pa od 10 do 12 ur na dan... Najbolj mi ugaja, da sem samostojen, da sem mobilnen, če je treba ob 3h zjutraj vstanem in grem, ugaja mi stik z ljudmi in delo.«

Poleg tega sta Renčof in Škrli kot prednost dopisniškega dela izpostavila tudi večjo možnost priprave pozitivnih prispevkov: »Najbolj mi ugaja samostojnost in možnost priprave pozitivnih prispevkov, ki imajo na spletu zelo dobro gledanost« (Renčof, 2015), Škrli pa je izpostavil svoj vpliv, ki ga ima v lokalnem okolju: »Vesel sem, da imam že malo vpliva. Ko sem prišel sem v vas, sem videl, da vsi vozijo 100 km na uro. Hitro sem šel v akcijo in čez par mesecev smo dobili ležeče policaje. Ali pa ko je šlo za ukinjanje urgence. Všeč mi je, da vplivam in delam pozitivne premike, nič političnega, kar sem do sedaj delal.«

Hreščak (2015) kot glavno slabost pri svojem delu izpostavlja odsotnost nekaterih podpornih služb: »Najmanj mi ugaja dejstvo, da nekaterih podpornih služb, denimo infografike, ni na dopisništvu in je usklajevanje glede grafik po telefonu oteženo.«

Škrli meni, da so teme dopisnikov prevečkrat odrinjene na obrobje programa: »Program za nas dopisnike je dokaj zaprt, dostikrat dopisniki težko »pridemo noter«, ker ne pokrivamo top teme, so pa ljudem prijazne in jih radi slišijo. Želim si da bi večkrat lahko naredil kakšno lokalno stvar, iz kakšnega kraja, o katerem se sliši sam če kdo koga ubije ali medved koga zakolje. Dopisniki včasih težko teme plasiramo in smo manj slišani, sploh v velike oddaje, ki so zapackane s politiko. Zame je pomembnejša stvar, da odprejo novo šolo za 3 mio evrov, kot pa kdo je koga popljuval v politiki.«

Rupnik (2015) je kot edina izpostavila pritiske, ki so jih dopisniki deležni v lokalnem okolju, in konflikt interesov, tarča pritiskov pa ni bila samo ona ampak tudi njeni sorodniki: »Težko je biti objektivni, neodvisen in profesionalen v lokalnem okolju, ker si dosti bolj podvržen določenim pritiskom, ovirajo te poznanstva, zasebni stiki. Jaz imam osebno izkušnjo, ko so bili tarča določenih pritiskov moji sorodniki. Zaradi tega pride do situacij, ko se izločiš zaradi konflikta interesov. Prepričana sem, da je s tega stališča lahko delo zelo zahtevno in po mojem mnenju dopisniško novinarstvo ali lokalno novinarstvo podcenjeno.«

Izpostavila pa je tudi potrebo po nemoteni komunikaciji »Če hočeš opravljat svoje delo kot lokalni dopisnik si do neke mere odvisen od tega, da so vsi pripravljeni komunicirati s tabo. Ni ti vseeno, če se župan odloči da ne komunicira več s tabo zaradi neke določene objave, ti kot novinar pa se čutiš dolžan, da bi javnosti predstavil vse vidike, zato je treba znat spretno in diplomatsko krmariti, da si ne bi zaprl vrat kot novinar pri določenemu viru. Teh problemov novinar v notranji politiki nima, ker so politiki drugače dostopni kot lokalni

politiki, župani. Tako se večkrat lahko znajdeš v konfliktu interesov, večkrat kot nek nacionalni novinar, ker delaš v svojem lokalnem okolju.«

Je pa Škrli (2015) kritičen do odpuščanja dopisnikov v medijih: »V vseh medijih je trend zmanjševanja dopisništev, to je groba in huda napaka. Lahko bi zmanjšali število notranje političnih novinarjev, ki so se jih ljudje naveličali, raje bi ponujali ljudem bližje teme. Zame je škandal, da so v Zagrebu odpustili dopisnika, imamo ga pa npr. v Rimu. Sosednje države so res pomembne.« Škrli sicer poudarja, da je bilo na RTV-ju mehko odpuščanje in upokojevanje ter nadomeščanje z novimi ljudmi, plača se mu ni znižala. Kot je poudarila tudi Renčof, je prednost dela na RTV tudi ta, da se »dopisnike kar dobro vzdržuje in ohranja«.

V trendu odpuščanja in krčenja dopisništev je izjema Hreščak, ki je v tem času dobila redno zaposlitev: »Sama sem v tem kontekstu svetla izjema, saj sem iz prekernege statusa po letu in pol dela na Večer dobila zaposlitev za določen čas. Plačana sem po kolektivni pogodbi in glede na sistematizacijo delovnih mest, tako kot moji kolegi v ljubljanskem dopisništvu in na uredništvu v Mariboru. Večer je tudi glede krčenja števila zaposlenih v posebnem položaju, saj se je z septembrom 2014 spremenila lastniška struktura medija... a se odpuščanja za zdaj še niso nanašala na novinarski del hiše, pač pa na podporne službe (arhiv, marketinško-prodajna služba...).«

Vsi dopisniki so odgovorili, da bi ostali v tej službi, kjer so sedaj: »Sem zelo zadovoljna z delom, ker je ustvarjalno in si ga lahko prilagodiš in spremeniš, če hočem naredim prispevek za oddajo, lahko kulturo, za šport, info, Odmeve – delo je raznoliko in si ga lahko spremenim in popestrim. Ne bi se vrnila nazaj v Ljubljano, čeprav je prijetno delovno okolje. Raje imam delo na terenu« (Renčof 2015). Rupnik (2015) bi svoje delovno mesto prav tako obdržala in sicer »ravno zaradi prednosti, ki jih prinaša ta distanca od uredništva in možnost samoorganizacije, neke fleksibilnosti, direktne nenadzorovanosti.« Volčanšek pa pravi: »Zdaj se vsaj počutim vpetega v okolje; spoznal sem ljudi iz politike, gospodarstva, družbe, ki prepoznajo mene in moje delo, enako velja tudi pri novinarskih kolegih, s tem da se mi zdi, da je na lokalnih medijski ravni precej manj tekmovalnosti in več vzajemnosti.« Škrli (2015) pa je izjavil, da je to delo zanj sanjska služba.

5 SKLEP

Novinarje oz. dopisnike na teren pošiljajo uredniki iz centralne redakcije. Tja se vsak dan steče ogromno informacij. Katere novice so smiselne za javnost, običajno odločijo uredniki – ti morajo spremljati dogajanje na dopisniških območjih, imeti stalen stik z dopisniki ter med njimi glede na uredniške potrebe, aktualnost, tematsko povezanost ter razpoložljivost medijskega prostora razporejati delo. Včasih urednika ni oz. vlogo urednika prevzamejo kar novinarji sami – poznamo namreč več vrst dopisništev in posledično različne dopisnike.

Lokalna dopisništva so običajno odgovorna centralnemu uredništvu, tak način redakcije pa je najpogosteje značilen za časopise v večjih mestih oz. regijah, kot je denimo časopis Delo. Ker gre običajno za več dopisnikov, se posamezniki specializirajo za določena področja, kar vsem olajša delo. Prav tako imajo večja regionalna dopisništva običajno svojo foto-reportersko službo ter lastni arhiv. Običajno poleg skupine novinarjev dopisništvo sestavljajo še sodelavci za trženje oglasov in reklam ter sodelavci za distribucijo in reklamacije.

Položaj lokalnih dopisnikov, novinarjev in drugih podpornih služb v medijih je v zadnjih letih vse prej kot zavidljiv. Številne dopisniške pisarne so že zaprli, dopisniki so ostali prepuščeni sami sebi, v kolikor jim niso ukinili delovnega mesta kot Tatjani Tanackovič na Dnevniku, kljub njenemu uspešnemu delu.

Kljub situaciji pa so naši sogovorniki zadovoljni na svojem delovnem mestu. Njihov delovnik je večkrat pester, narekuje pa ga lokalno dogajanje in ritem življenja ter občasne vremenske nevšečnosti.

Nihče od vprašanih ne bi zamenjal svojega delovnega mesta, želijo si ostati, kjer so, nekateri pa tam celo dočakati upokojitev, saj menijo, da so v sanjski službi.

Eden od intervjuvancev je v napredoval iz perkernega delavca v delavca v rednem delovnem razmerju.

Dopisniki znajo dobro ločiti zasebno od poslovnega, vzdrževati stike z lokalnimi veljaki in dobro krmariti med vsemi interesi in si sam organizirati delo.

Čeprav se morda na prvi pogled zdi, da dopisniki niso podvrženi pritiskom s strani javnosti, pa je ena od intervjuvank izpostavila prav nasprotno. Pritiski so lahko še hujši, saj se nasprotniki radi spuščajo na osebno raven, kar je na notranjem političnem področju nekoliko težje. V lokalnem okolju, kjer vsi poznajo vse, pa dopisnike najlažje utišajo tako, da pritisnejo na njihove družine in sorodnike. V zadnjih letih je najbolj odmeval primer, ko je postojnski župan novinarke na seji občinskega sveta označil za »kokošji harem« (Jaksetič, 2014).

Čeprav so predvsem v tiskanih medijih in na komercialnih televizijah odpustili nekaj dopisnikov – predvsem honorarnih sodelavcev pa sej vsaj na Slovenski tiskovni agenciji in na nacionalnem radiu in televiziji zavedajo pomena lokalnih novinarjev za svoje gledalce in poslušalce. Za zdaj so svoje mesto obdržali vsi, tudi naši intervjuvanci. Ali kot nam je povedala ena od sogovornic, ljudje imajo radi zgodbe, domače zgodbe s katerimi se lahko povežejo. Siti so politike. In temu v prid govorijo tudi številni spletni ogledi prispevkov ene od naših sogovornic v primerjavi z političnimi in gospodarskimi prispevki.

6 LITERATURA

1. Bizjak, Mariša. 2014. *Razvoj in vloga lokalnih novic na televiziji Slovenija*. Magistrsko delo. Ljubljana: FDV. Dostopno prek: http://dk.fdv.uni-lj.si/magistrska_dela_2/pdfs/mb22_bizjak-marisa.pdf (24. 4. 2015).
2. Borko, Manca. 2008. *Konvergenca v novinarstvu*. Diplomski naloga. Ljubljana: FDV. Dostopno prek: <http://dk.fdv.uni-lj.si/diplomska/pdfs/Borko-Manca.PDF> (26. 6. 2016).
3. Brooks, Kennedy, Moen, Ranly. 1988. *News reporting and Writing*. St. Martin Press. New York.
4. Burns, Robert B. 2000. *Introduction to research methods*. London: Sage.
5. Carl, Eugenija. 2013. Na *Dnevniku prva odpuščanja in negotovosti glede kolektivne pogodbe*. Dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/mmc-priporoca/na-dnevniku-prva-odpuscanja-in-negotovosti-glede-kolektivne-pogodbe/320664> (12. 3. 2016).
6. Deacon David, Pickering, Michael, Golding, Peter, Murdock, Graham. 2010. *Researching communications: a practical guide to methods in media and cultural analysis*. London, New York: Bloomsbury Academic.
7. Drame, Ines. 1991. *Konstrukt medijske realnosti: Kdo je sporočevalec?* Diplomski naloga. Ljubljana: FDV.
8. Deuze, Mark. 2008. *Media Work*. Cambridge: Polity.
9. Epstein, Edward J. 1974. *News from Nowhere*. New York: Vintage Books.
10. Erjavec, Karmen. 1998. *Do kakovostnega novinarskega prispevka*. Ljubljana: Jutro. ---1999. *Novinarska kakovost*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
11. Ferguson, Donald L in Patten, Jim. 1993. *Journalism today!* Lincolnwood: National Texbook Company.

12. Grošelj, Mateja. 1998. *Poklic novinar-dopisnik*. Diplomaska naloga. Ljubljana: FDV.
13. Harris, Geoffrey in David Spark. 1993: *Practical newspaper reporting*. Oxford: Focal Press.
14. Hreščak, Anja. 2015. Intervju z avtorico. Ljubljana, 21. april.
15. Itule, Bruce D. in Anderson Douglas A. 2000: *News writing and reporting for today's media*. Boston: McGraw-Hill.
16. Jaksetič, Dragica. 2014. *Župan kaže nestrpnost do novinark in žensk*. Delo. Dostopno prek: <http://www.delo.si/novice/slovenija/zupan-kaze-nestrpnost-do-novinark-in-zensk.html> (23.12.2015).
17. Jorgensen. Danny L. 1989. *Participant Observation : a Methodology for Human Studies*. Newbury Park : SAGE Publications.
18. Keeble, Richard. 1998. *The Newspaper Handbook*. London: Routledge.
19. Košir, Manca. 1988: *Nastavki za teorijo novinarskih vrst*. Državna založba Slovenije. Ljubljana.
20. MMC. 2013. *Na Dnevniku prva odpuščanja in negotovosti glede kolektivne pogodbe*. Dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/mmc-priporoca/na-dnevniku-prva-odpuscanja-in-negotovosti-glede-kolektivne-pogodbe/320664> (23.7.2016).
21. Mitchell, C. Catjerine, Mark D. West. 1996. *The News Formula. A Concise Guide to News Writting and Reporting*. University of North Carolina, Asheville.
22. Močnik, Blaž. 2008: *Časopisno dopisništvo – Primer zgornjega posočja*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

23. Noelle-Neumann, Elisabeth/Schultz, Winfried. 1971: *Publizistik: Das Fischer Lexikon*. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag.
24. *Politikis*. 2013. Novinarka Tatjana Tanackovič toži Dnevnik zaradi nezakonite odpovedi. Dostopno prek: <http://www.politikis.si/?p=107587> (14.11.2015).
25. *Primorske novice*. 2014. Med odpuščenimi tudi Igor Vučič in Iztok Presl. Dostopno prek: <http://www.primorske.si/Novice/Slovenija/POP-TV-naj-bi-odpustil-vecji-del-dopisnikov> (12. 3. 2016).
26. Quinn, Stephen. 2009. *Convergent journalism : the fundamentals of multimedia reporting*. New York: Peter Lang.
27. *Renčof, Barbara*. 2015. Intervju z avtorico. Logatec, 20. avgust.
28. *Rupnik, Veronika*. 2015. Intervju z avtorico. Postojna, 5. avgust.
29. Schudson, Michael. 2003. *The Power of News*. Cambridge (Mass.); London: Harvard University Press.
30. Silverman, David. 2005. *Doing qualitative research : a practical handbook*. London; Thousand Oaks; New Delhi: Sage.
31. Soban, Branko. 2013. Pomembno je biti tam - Je zaradi ukinjanja dopisnikov v tujini naš svet postal manjši in zatohlejši? *Sobotna priloga*, 12. 1. 2013. Dostopno prek: <http://www.delo.si/zgodbe/sobotnapriloga/pomembno-je-biti-tam.html> (12. 1. 2013).
32. Spark, David in Harris, Geoffrey. 2011: *Practical newspaper reporting*. Los Angeles: Sage.
33. *Škrlič, Marko*. 2015. Intervju z avtorjem. Dolenje jezero, 18. avgust.
34. Tunstall, Jeremy. 1996: *Newspaper power : the new national press in Britain*. Oxford University Press.Oxford.

35. Tuchman, Gaye. 1978. *Making news: a study in the construction of reality*. New York: The Free press, A Division of Macmillan.
36. Van Dijk, Teun A. 1988. *News as Discourse*. Hillsdale; New Jersey; Hove; London: Lawrence Erlbaum Associates.
37. Vobič, Igor. 2009. *Newsroom Convergence in Slovenia*. *Medijska istraživanja* 15, 1, 5–26
--- 2012. *Konvergenca novinarskih uredništev: detradicionalizacija v časopisnih organizacijah*. *Javnost* 12, 49-S66.
38. *Volčanšek, Mitja*. 2015. Intervju z avtorjem. Koper, 19. avgust.
39. Videmšek, Boštjan. 2009. Izumirajoči poklic: vojni poročevalec. *Nedelo*, 11.10.2009. Dostopno prek <http://www.delo.si/druzba/foto-izumirajoci-poklic-vojni-porocevalec.html> (14. 3. 2016).
40. *Žurnal24*. 2014. Na Pop TV nova odpuščanja. Dostopno prek: <http://www.zurnal24.si/na-pop-tv-nova-odpuscanja-clanek-238949> (23.6.2016).

PRILOGE

Priloga A: Anja Hreščak

Datum: 21. 4. 2015

Medij: Večer, Časopisno založniško podjetje, d.d.

Status zaposlitve: Zaposlen za določen čas

1. ***Kdaj ste pričeli z delom dopisnika na tem mediju, kjer ste sedaj? Ste že prej delali kot dopisnik, kje in koliko časa?***

Začela sem julija 2013, Večer je v tem kontekstu specifičen in delam kot dopisnica iz Ljubljane, pokrivam pa notranjo politiko. Pred tem sem 7 let delala na časopisu Dnevnik, zadnji dve leti (od maja 2011 do maja 2013) sem bila zaposlena za določen čas.

2. ***Kako poteka vaš povprečni delovni dan?***

Vsak dan ob 9. uri zjutraj imamo redne redakcijske sestanke, na katerih se dogovorimo o delu za tisti dan. Povprečno dvakrat tedensko sem na daljšem terenu izven Ljubljane, sicer pa delam iz pisarne. Končam različno, povprečno okrog 18. ali 19. ure.

3. ***Kako poteka vaš povprečni delovni teden? Koliko vikendov na mesec delate? Kako je s prazniki?***

Dnevi so približno enaki, dvakrat tedensko v povprečju grem na daljši teren izven Ljubljane, sicer sem na terenu po Ljubljani. Povprečno enkrat mesečno delam iz Maribora, kjer so stacionirane vse ostale redakcije in tudi odgovorna urednica. Delam povprečno tri vikende mesečno, od tega sem dežurna zgolj enkrat mesečno, ostalih dvakrat delam, ker je na dnevnem dogajanju tema iz področja, ki ga pokrivam. Za praznike delam takrat, ko sem dežurna po vnaprej določenem urniku. Denimo nazadnje sem delala na Velikonočni ponedeljek.

4. ***Na kakšen način in kako pogosto komunicirate z uredništvom oz. vašim urednikom?***

Po telefonu vsak dan in večkrat dnevno, dvakrat tedensko v živo, z odgovorno urednico povprečno enkrat vsakih deset dni.

5. ***Ste zadovoljni z načinom komunikacije in načinom dela?***

Da, sem zelo zadovoljna, saj komunikacija poteka gladko in brez težav. Ker delamo v skupnem računalniškem sistemu, to olajša delo, saj so tehnične zadeve razjasnjene preko programa.

6. ***Se čutite enakopravne vašim sodelavcem, ki niso dopisniki ampak novinarji?***

Da, vsekakor. Kot omenjeno, Večer je v tem kontekstu specifičen medij, saj se prvih pet strani časopisa načeloma naredi v Ljubljani. Uradno nas je deset zaposlenih na „dopisništvu v Ljubljani“, saj je sedež podjetja v Mariboru, a dejansko sestavljamo notranje-politično in gospodarsko redakcijo in smo tako notranjepolitični novinarji. Imamo tudi svoje prostore in delujemo znotraj integrirane redakcije. Tudi naš zaposlitveni status ni dopisniški temveč novinarski: na dopisništvu v Ljubljani smo zaposleni novinarji poročevalci, novinarji specialisti in novinarji komentatorji.

7. ***Ste zadovoljni s plačilom glede na obseg in način dela?***

Povprečno.

8. ***Če bi lahko organizirali delo po svojem okusu, kaj bi spremenili? Kako bi se organizirali?***

Nima pripomb glede časovne organizacije dela.

9. ***Ali kdaj delate s fotoreporterjem? Kako si priskrbite fotomaterial, kadar nimate fotografa? Ali fotografirate sami?***

Vedno delam s fotoreporterjem, ki je vselej z mano na terenu. Njemu naročim stil fotografije za članek (portret, reportažna fotografija....) in on poskrbi za to.

10. ***Ali imate svojo dopisniško pisarno, ki je ločena od uredništva? Ste zadovoljni z delovanjem dislocirane redakcije? Če je nimate bi si jo želeli in zakaj?***

Glej odgovor na vprašanje 6. V dislocirani redakciji nas neprestano dela 10.

11. ***Katera dela poleg poročanja in pisanja člankov še mogoče opravljate, ki jih vaši novinarski kolegi ne?***

Vsi dopisniki na Večeru/ notranjepolitična in gospodarska redakcija pišemo članke in sami predlagamo teme, takšen je naš ustaljen način dela.

12. ***Bi si želeli, da bi vam kdo pomagal, da bi imeli nekoga ob sebi na dnevni ravni, s katerim lahko komunicirate o vsakdanjem delu? Zakaj?***

To imam, svojega dnevnega urednika in urednika deska, s katerim komuniciram preko telefona tudi večkrat dnevno.

13. ***Bi rekli, da ste začutili finančne reze na svoji koži? Se je zmanjšalo število vaših kolegov, so se znižale plače?***

Sama sem v tem kontekstu svetla izjema, saj sem iz prekernege statusa po letu in pol dela na Večeru dobila zaposlitev za določen čas. Plačana sem po kolektivni pogodbi in glede na sistematizacijo delovnih mest, tako kot moji kolegi v ljubljanskem dopisništvu in na uredništvu v Mariboru. Večer je tudi glede krčenja števila zaposlenih v posebnem položaju, saj se je z septembrom 2014 spremenila lastniška struktura medija. Novi lastniki so najprej zaposlili polovico honorarnih sodelavcev (8), z ostalimi pa prekinili sodelovanje, nato pa v želji po krčenju stroškov družbe zmanjšali število zaposlenih a se odpuščanja za zdaj še niso nanašala na novinarski del hiše, pač pa na podporne službe (arhiv, marketinško-prodajna služba...). Krčenje števila sodelavcev v novinarskem delu hiše je bilo po spremembi lastniške strukture omejeno zgolj na honorarne sodelavce.

14. ***Kaj vam najbolj ugaja pri vašem delu in kaj najmanj?***

Najbolj mi ugaja dejstvo, da sama načrtujem svoje delo, da sama izbiram teme, seveda v sklopu področja, za katerega sem zadolžena, in da sama predvidim strukturo članka. Najmanj mi ugaja dejstvo, da nekaterih podpornih služb, denimo infografike, ni na dopisništvu in je usklajevanje glede grafik po telefonu oteženo.

15. ***Če bi lahko izbrali katero drugo delovno mesto na vašem mediju, bi ostali dopisnik ali ne?***

Da, ostala bi dopisnik v notranjepolitični in gospodarski redakciji, saj področje dobro poznam in imam znotraj tega veliko manevrskega prostora.

Priloga B: Barbara Renčof

Datum: 20. 8. 2015

Medij: RTV Slovenija

Status zaposlitve: Zaposlen za nedoločen čas

1. ***Kdaj ste pričeli z delom dopisnika na tem mediju, kjer ste sedaj? Ste že prej delali kot dopisnik, kje in koliko časa?***

Najprej sem 3 leta delala v Ljubljani, takoj po študiju, redakcija je bila torej v Ljubljani. Potem pa ko je tedanji dopisnik za Notranjsko regijo Primož Sark odšel v Rusijo, se spraznilo dopisniško mesto. Sedaj sem že 15 let dopisnica za Notranjsko in Kras.

2. ***Kako poteka vaš povprečni delovni dan?***

Najprej zjutraj pregledam elektronsko pošto, dogajanje na splošno (radio, drugi mediji), preverim novice na STA, če je kaj napovedano za tekoči dan. Običajno si že v petek pred naslednjim delovnim tednom delno organiziram delo, da imam že nekaj dogodkov »pripravljenih« za naslednji teden, razporedim si čas in dogodke. Tako

pokrijem dnevne napovedane dogodke in hkrati spremljam seveda tudi aktualno dogajanje ter naredim še kaj zanimivega in aktualnega.

3. ***Kako poteka vaš povprečni delovni teden? Koliko vikendov na mesec delate? Kako je s prazniki?***

Posebej so na udaru poletja in junij, ker je velik dogodkov in nesreč ob vikendih, so pa tudi prijetni družabni dogodki, tako da delam 2 do 3 vikende na mesec ampak sem potem v ponedeljek prosta.

4. ***Na kakšen način in kako pogosto komunicirate z uredništvom oz. vašim urednikom?***

Komuniciram dnevno s klici, jaz uredniku pošljem okvirni dan dela že prejšnji teden. Sicer komuniciramo po sms-ih in tudi oni pokličejo mene, ko se kaj dogaja, ko je kakšen dogodek itn. Občasno imamo sestanke uredništva, ampak ne preveč pogosto na 3 mesece, da ostanemo povezani, ali pa od kakšnih drugih dogodkih, ob programskih spremembah. Vključena sem tudi v skupinska sporočila preko elektronske pošte, tako da smo precej povezani tudi preko spleta. Komunikacija torej poteka na dnevni ravni, večkrat na dan.

5. ***Ste zadovoljni z načinom komunikacije in načinom dela?***

S sodelavci in uredniki imamo veliko komunikacije na dnevni in tedenski bazi, tako da ni stvari, ki se je ne bi uspešno dogovorili. Moram reči, da sem zelo zadovoljna tako s komunikacijo kot našim načinom dela.

6. ***Se čutite enakopravne vašim sodelavcem, ki niso dopisniki ampak novinarji?***

Dopisniško delo je večja odgovornost, ker se moraš organizirati sam in najti dogodke, ko se nič ne dogaja. V Ljubljani si lahko brez idej in dobiš npr. idejo direktno s sestanka uredništva ali direktno od urednika. Kot dopisnik pa si urednik, redaktor, in novinar hkrati, a jaz bi temu rekla večje zadovoljstvo. Jaz z veseljem in enostavno pokličem sogovornike in pojasnim, da ne morem na konferenco, pridem uro kasneje

ali pokličem in prosim za izjavo. Je zagotovo bolj fleksibilen delavnik in si lahko organiziraš stvari popoldne ali zvečer. Je večja fleksibilnost in posledično večja odgovornost, a je večje tudi zadovoljstvo. Moja norma je 16 prispevkov, a jih naredim tudi jih 25, kar v povprečju predstavlja 40 minut programskega časa.

7. *Ste zadovoljni s plačilom glede na obseg in način dela?*

Ja.

8. *Če bi lahko organizirali delo po svojem okusu, kaj bi spremenili? Kako bi se organizirali?*

Delo sem si organizirala po svojem okusu (glej zgoraj) in zato ne bi ničesar spremenila.

9. *Ali kdaj delate s snemalcem*

Delam s snemalcem oziroma s 3 različnimi. Brez snemalca ni prispevka.

10. *Ali imate svojo dopisniško pisarno, ki je ločena od uredništva? Ste zadovoljni z delovanjem dislociranje redakcije? Če je nimate bi si jo želeli in zakaj?*

Pisarna je v Postojni, ampak večinoma delamo na terenu. Narava dela je taka, da dan danes večino naredimo že na terenu, ker smo tehnološko tudi že zelo dobro opremljeni.

11. *Katera dela poleg poročanja in pisanja člankov še mogoče opravljate, ki jih vaši novinarski kolegi verjetno ne?*

Kot sem že omenila si hkrati urednik in redaktor, organiziraš si delo sam, poiščeš dogodke in teme sam.

12. *Bi si želeli, da bi vam kdo pomagal, da bi imeli nekoga ob sebi na dnevni ravni, s katerim lahko komunicirate o vsakdanjem delu? Zakaj?*

Imamo urednika dopisništev, ki koordinira, in nam vse ureja.

13. ***Bi rekli, da ste začutili finančne reze na svoji koži? Se je zmanjšalo število vaših kolegov, so se znižale plače?***

Nisem občutila, ker dopisnike se kar dobro vzdržuje in ohranja kar je največja prednost pri RTV.

14. ***Kaj vam najbolj ugaja pri vašem delu in kaj najmanj?***

Najbolj mi ugaja samostojnost in možnost priprave pozitivnih prispevkov, ki imajo na spletu zelo dobro gledanost. Probleme rešujem sproti in nimam težav, ki bi me bremenile, vse rešim s komunikacijo. Sicer sem doma iz Zasavja doma in imam dobro distanco, ne prijateljujem z ljudmi s katerimi delam.

15. ***Če bi lahko izbrali katero drugo delovno mesto na vašem mediju, bi ostali dopisnik ali ne?***

Sem zelo zadovoljna z delom, ker je ustvarjalno in si ga lahko prilagodiš in spremeniš, če hočem naredim prispevek za oddajo, lahko kulturo, za šport, info, Odmeve – delo je raznoliko in si ga lahko spremenim in popestrim. Ne bi se vrnila nazaj v Ljubljano, čeprav je prijetno delovno okolje. Raje imam delo na terenu.

Priloga C: Veronika Rupnik

Datum: 5. 8. 2015

Medij: Primorske novice

Status zaposlitve: Samostojna novinarka

1. ***Kdaj ste pričeli z delom dopisnika na tem mediju, kjer ste sedaj? Ste že prej delali kot dopisnik, kje in koliko časa?***

Na Primorskih novicah sem sedaj 1 leto, 3 leta sem pred tem delala na Dnevniku, še prej pa 4 leta za Žurnal24, kot dopisnica, skupaj sem torej dopisnica že okoli 8 let.

2. ***Kako poteka vaš povprečni delovni dan?***

Moj delovni dan se razlikuje od dneva do dneva in terena, običajno pa od 9. ure dalje, zaključiti poskušam do 17h.

3. ***Kako poteka vaš povprečni delovni teden? Koliko vikendov na mesec delate? Kako je s prazniki?***

V mesecu delam okoli 22 dni, kar nanese od 30 do 40 člankov, seveda so tukaj vštete vse zvrsti od fotovesti do raziskovalnih prispevkov.

4. ***Na kakšen način in kako pogosto komunicirate z uredništvom oz. vašim urednikom?***

Z urednikom komuniciram preko elektronske pošte in telefona.

5. ***Ste zadovoljni z načinom komunikacije in načinom dela?***

Da, imam svobodo, razporejam si čas po svoje, nimam nadzora.

6. ***Se čutite enakopravne vašim sodelavcem, ki niso dopisniki ampak novinarji?***

Se počutim enakovredno, ne počutim se pa enakopravno z novinarji ki so zaposleni za redni delovni čas, ampak dokler nisem zaposlena, je moj status tak, kakršen je. Seveda ima to ima določene prednosti. Ne počutim se enakopravno, ker se mi zdi, da sem za enak obseg ali primerljiv obseg in kvaliteto dela, slabše plačana od nekoga kot je zaposlen in nimam pravic iz naslova delovnega razmerja. So pa drugi plusi v smislu svobode in fleksibilnosti.

7. ***Ste zadovoljni s plačilom glede na obseg in način dela?***

Ne morem trditi da sem zelo zadovoljna, ni pa niti tako slabo. Verjamem, da so zaposleni, ki imajo pogodbe iz boljših časov in so za enako ali celo slabše delo plačani boljše.

8. *Če bi lahko organizirali delo po svojem okusu, kaj bi spremenili? Kako bi se organizirali?*

Jaz bi še vedno delala od doma, ker mi odgovarja. Nimam potrebe da sem v fizičnem stiku s sodelavci in uredniki. Je pa politika do dopisnikov precej odvisna od medija oziroma kakšno težo daje dopisništvo nekemu mediju. Npr. Primorske novice, ki so regijski časopis, dajo veliko poudarka temu, da se z določenimi zgodbami čim bolj približajo v vseh krajih in je večji poudarek na lokalni zgodbi, kot na primer v Delu. Tisti novinarji se lahko počutijo bolj obrobne in odrinjene. Primorske novice kot regijski in lokalni medij dajejo tem informacijam več te teže, zato se ne smatram kot nek drugorazredni dopisnik, kar bi se mogoče lahko kakšen drug dopisnik smatral.

9. *Ali kdaj delate s fotoreporterjem? Kako si priskrbite fotomaterial, kadar nimate fotografa? Ali fotografirate sami?*

Večinoma material priskrbim jaz, kar zame ni ovira ampak celo prednost. Če priskrbim fotomaterial, dobim točke. Seštevek točk mi pomeni izpolnitev norme, občasno od posebnih dogodkih delam s fotoreporterjem, če ne pa fotografiram sama s svojim fotoaparatom.

10. *Ali imate svojo dopisniško pisarno, ki je ločena od uredništva? Ste zadovoljni z delovanjem dislociranje redakcije?*

Ne več, so jo ukanili zaradi racionalizacije in je niti ne rabim.

11. *Katera dela poleg poročanja in pisanja člankov še mogoče opravljate, ki jih vaši novinarski kolegi verjetno ne?*

Ne opravljam drugih del, če pa napišem nekaj posebej za splet, dobim spet točke, ni drugače kot zaposleni, ali ostali novinarji, fotografirajo vsi dopisniki, v Kopru je fotoreporter, v Postojno pa ga ne pošiljajo. Jaz ga pa niti ne rabim, saj dobim za vsako fotografijo 3 točke in ne gledam na to kot na problem. Moje delo sicer ni strogo dopisniško, dostikrat gredo moji teksti na aktualno, ker prihaja iztočnica iz lokalnega okolja, ampak prispevki so širše zanimivi in objavljeni na straneh rubrike aktualno (v ospredju). Tema je tako obdelana ne samo lokalno ampak tudi nacionalno, lahko ima izhodišče v lokalnem okolju, obdelana pa je iz več vidikov in širše, tako da ni samo zapečkarstvo novinarstvo, daleč od sveta in ne pišeš samo o obrobni zadevah. Jaz tudi pišem komentarjev in sem v vrhu koliko komentarjev napišeš, pokrivam tudi interpretativne zvrsti.

12. *Bi si želeli, da bi vam kdo pomagal, da bi imeli nekoga ob sebi na dnevni ravni, s katerim lahko komunicirate o vsakdanjem delu?*

Ne, ker mi ustreza tak način dela, da sem samostojna in imam več svobode ter fleksibilnosti. Je pa res da je uredniški sestanek neke vrste brainstorming, kjer bi lahko sodelovala z idejami, predlogi, drugi pa bi mi določene stvari sugerirali, ki mi jih sicer ne. Mogoče mi lahko urednik določene stvari sugerira, ampak lahko bi mi tudi drugi kolegi pomagali. Je torej večja možnost izmenjave, idej in mnenj, medsebojnega izpopolnjevanja, to je možno v nekem timu; neka zadeva, ki ne zadeva direktno mojega dela ampak vidim, da bi lahko dala nek svoj prispevek k tej temi, svoj predlog, čeprav je to področje nekega drugega, jaz pa sem nečesa spomnila, on pa ne in obratno. Zdaj pa je vse omejeno na dogovarjanje z urednikom in zdaj je tukaj stvar kvalitete urednika, koliko je širok, koliko ima znanja, koliko te pametno usmeri, tega pa mogoče tudi ni. Na vsak način si dopisnik in novinar bolj samoiniciativen in tudi bolj iznajdljiv moraš bit. Kot novinar dopisnik nisi ozko specializiran za neko področje ampak moraš imet dosti široko znanje, ker poročaš o vsem, politika, gospodarstvo, sociala, kulture, kronike, kar širok spekter nekih področij moreš poznati in se poglobit v določene zadeve.

13. *Bi rekli, da ste začutili finančne reze na svoji koži? Se je zmanjšalo število vaših kolegov, so se znižale plače?*

V tem času ni bilo finančnih rezov, odkar sem tukaj, tako da tega nisem občutila.

14. *Kaj vam najbolj ugaja pri vašem delu in kaj najmanj?*

Najbolj mi ustreza samostojnost, najmanj pa pogodba. Jaz se načeloma strinjam, da ostanem kot samostojni novinar, če bi dobila potem dobila dovolj velik honorar. Je pa težko biti objektivni in neodvisen, profesionalen v lokalnem okolju, ker si dosti bolj podvržen določenim pritiskom, ovirajo te poznanstva, zasebni stiki. Jaz imam osebno izkušnjo, ko so bili tarča določenih pritiskov moji sorodniki. Zaradi tega pride do situacij, ko se izločiš zaradi konflikta interesov, ki je v lokalnem okolju bolj prisoten, dosti večji poudarek moreš dati razmisleku, da znaš zavzet distanco do stvari in se truditi objektivno pristopiti. Včasih se zaradi tega še bolj trudiš, da ne bi bil tarča določenih očitkov na to temo. Prepričana sem, da je s tega stališča lahko delo zelo zahtevno in po mojem mnenju dopisniško novinarstvo ali lokalno novinarstvo podcenjeno. Če hočeš opravljati svoje delo kot lokalni dopisnik si v neke mere odvisen od tega, da so vsi pripravljeni komunicirati s tabo. Ni ti vseeno, če se župan odloči da ne komunicira več s tabo zaradi neke določene objave, ti kot novinar pa se čutiš dolžan, da bi javnosti predstavil vse vidike, zato je treba znat spretno in diplomatsko krmariti, da si ne bi zaprl vrat kot novinar pri določenemu viru. Vse je zelo dvorezno – teh problemov nek novinar v notranji politiki nima, ker so politiki drugače dostopni kot lokalni politiki, župani. Tako se večkrat lahko znajdeš v konfliktu interesov, večkrat kot nek nacionalni novinar, ker delaš v svojem lokalnem okolju. Prepričana sem, da si pogosteje tarča pritiskov, in da so ti celo bolj prefinjeni zaradi tega, ker maš opravka kot lokalni novinar z nekimi osebami, ki mislijo da niso tako velike javne osebnosti, ki bi smeli biti podvrženi tako velikemu javnemu nadzoru, kot politiki na nacionalni ravni. Ti prefinjeni pritiski so močnejši, sem prepričana.

15. *Če bi lahko izbrali katero drugo delovno mesto na vašem mediju, bi ostali dopisnik ali ne?*

Najbrž bi, ravno zaradi prednosti, ki jih prinaša ta distanca od uredništva in možnost samoorganizacije, neke fleksibilnosti, direktne nenadzorovanosti. Ž

Priloga D: Marko Škrlj

Datum: 18. 8. 2015

Medij: Radio Slovenija

Status zaposlitve: Zaposlen za nedoločen čas

1. ***Kdaj ste pričeli z delom dopisnika na tem mediju, kjer ste sedaj? Ste že prej delali kot dopisnik, kje in koliko časa?***

1. junij 2014, prej sem bil novinar 17 na jutranjem in nočnem programu, potem sem bil 5 let dopisnik za Ljubljano in primestne občine, med leti 2008 in 2014 pa se delal kot politični novinar.

2. ***Kako poteka vaš povprečni delovni dan?***

Najprej pregledam maile zjutraj, oziroma prvič že prejšnji večer, potem pregledam STA novice, se slišim s svojimi informatorji, pokličem naokoli, rad sem namreč prvi, z uredniki se slišimo okoli 9. ure zjutraj, sicer pa imamo zelo malo kontaktov, redko kdaj se zgodi, da oni mene kličejo, po navadi že vse vnaprej naredim in pripravim. Če se le da, obdelam več stvari na dan, kaj odmevnega pa na zalogo, oddaje imam čez cel dan in nabiram teme. Spremljam aktualno dogajanje, delam tudi reportaže, nevezane na aktualno tematiko.

3. ***Kako poteka vaš povprečni delovni teden? Koliko vikendov na mesec delate? Kako je s prazniki?***

Načeloma od ponedeljka do petka, vikendi pa kar se dogaja, razni teki, semnji, pohodi, itn. Če je suša pripravim od 25 do 30 prispevkov, ko je akcija pa od 40 do 50 (npr. poplave, žled, takrat sem jim naredil celo 70 do 80 na mesec, delal sem od 5h zjutraj do 11h zvečer), sicer pa povprečno čez 30.

4. ***Na kakšen način in kako pogosto komunicirate z uredništvom oz. vašim urednikom?***

Preko telefona in maila, enkrat na mesec grem v Ljubljano, po baterije itn.

5. ***Ste zadovoljni z načinom komunikacije in načinom dela?***

Da. Če je kaj hitrega in nujnega, se slišim neposredno z uredniki v poročilih, da ne bi zgubljali časa. Ne kličem svoje urednice, ampak kar v program, če imam javljanje. Zame je to sanjska služba, ker sem dislociran od centralne redakcije, kot politični novinar sem bil naveličan brezplodnih sestankov in govorjenja v prazno, ko bi lahko naredil že vsak en prispevek. Na tak način pa sem bolj učinkovit.

6. ***Se čutite enakopravne vašim sodelavcem, ki niso dopisniki ampak novinarji?***

Še več kot enakopraven, če je treba kdaj Erjavca dobiti na telefon, ga jaz kličem, če je treba opraviti s Pahorjem intervju, ga jaz pokličem. Kilometrina naredi svoje, in niti nisem prekinil prejšnjih stikov. Če pokriješ dobro svoj teren, lahko veliko narediš.

7. ***Ste zadovoljni s plačilom glede na obseg in način dela?***

V okviru RTV-ja sem čisto zadovoljen, če pa bi delal kje drugje bi bilo verjetno boljše. Ko sem šel na svoje sem obdržal uredniški razred. Zame je super, ker sem doma, kuham, včasih niti otroka ne peljem v vrtec, včasih sem delal pa od 10 do 12 ur na dan. Ko pa pridejo poplave, pa delam še več. Moj rekord: V enem dnevu sem se oglasil 12x.

8. ***Če bi lahko organizirali delo po svojem okusu, kaj bi spremenili? Kako bi se organizirali?***

Program za nas dopisnike je dokaj zaprt, dostokrat dopisniki težko »pridemo noter«, ker ne pokrivamo top teme, so pa ljudem prijazne in jih radi slišijo. Želim si da bi večkrat lahko naredil kakšno lokalno stvar, iz kakšnega kraja, o katerem se sliši sam če kdo koga ubije ali medved koga zakolje. Glede na to da imamo novega urednika Andreja Stoparja, bo morda sedaj nekoliko bolje.

9. ***Ali kdaj delate s kakšnim drugim novinarjem ali dopisnikom***

Vedno sem na terenu sam.

10. *Ali imate svojo dopisniško pisarno, ki je ločena od uredništva? Ste zadovoljni z delovanjem dislociranje redakcije? Če je nimate bi si jo želeli in zakaj?*

Imam, doma, delam od doma, sicer so mi ponudili možnost pisarne, ampak sem jo zavrnil, kar je ustrezalo vsem, njim ker so prihranili, meni ker sem doma.

11. *Katera dela poleg poročanja in pisanja člankov še mogoče opravljate, ki jih vaši novinarski kolegi verjetno ne?*

Teme vse sam predlagam, razen če kdo rabi kakšen vložek, npr. studio ob 17h, rabim Notranjsko za ilustracijo, takrat pa delam po naročilu, in seveda volitve. Večinoma pa teme sam predlagam, redko mi jih naložijo drugi.

12. *Bi si želeli, da bi vam kdo pomagal, da bi imeli nekoga ob sebi na dnevni ravni, s katerim lahko komunicirate o vsakdanjem delu? Zakaj?*

Ne, tega ne potrebuje, za svoje delo.

13. *Bi rekli, da ste začutili finančne reze na svoji koži? Se je zmanjšalo število vaših kolegov, so se znižale plače?*

Pri nas je bilo mehko odpuščanje in upokojevanje in nadomeščanje z novimi ljudmi, plača se mi ni znižala. V vseh medijih je trend zmanjševanja dopisništev, to je groba in huda napaka. Lahko bi zmanjšali število notranje političnih novinarjev, ki so se jih ljudje naveličali, raje bi ponujali ljudem bližje teme. Zame je škandal, da so v Zagrebu odpustili dopisnika, imamo ga pa npr. v Rimu. Sosednje države so res pomembne.

14. *Kaj vam najbolj ugaja pri vašem delu in kaj najmanj?*

Najbolj mi ugaja, da sem samostojen, da sem mobilan, če je treba ob 3h zjutraj vstanem in grem, ugaja mi stik z ljudmi in delo za ljudi, tisto kar sem prej počel je

nesmisel in zguba časa (politika) ampak to bolj pozno opaziš. Najmanj pa to, da dopisniki včasih težko teme plasiramo in smo manj slišani, sploh v velike oddaje, ki so zapackane s politiko. Zame je pomembnejša stvar, da odprejo novo šolo za 3 mio evrov, kot pa kdo je koga popljuval v politiki. Konflikta interesov ne občutim, ker nisem na cerkniškem domačin, pokrivam ogromno področje, tukaj smo vsi smo na ti, jaz sem starejši in veliko ljudi poznam. Tudi nimam pomembnih sorodnikov ali poslovnih interesov. Vesel sem, da imam že malo vpliva. Ko sem prišel sem v vas, sem videl, da vsi vozijo 100 km na uro. Hitro sem šel v akcijo in čez par mesecev smo dobili ležeče policaje. Ali pa ko je šlo za ukinjanje urgence. Všeč mi je, da vplivam in delam pozitivne premike, nič političnega, kar sem do sedaj delal. Zame je to sanjska služba.

15. Če bi lahko izbrali katero drugo delovno mesto na vašem mediju, bi ostali dopisnik ali ne?

Jaz bi, definitivno, in upam, da bom tukaj dočakal pokoj. Malo olajšano je, da nisi prvi v oddaji, in je vse skupaj bolj sproščeno, razen ko so poplave, žled, nesreče. Tukaj sem začel delati ravno med žledom, ko sem 3 tedne delal samo na tem območju, sem se potem odločil, da bi tukaj ostal, ker nisem želel delati več v politiki.

Priloga E: Mitja Volčanšek

Datum: 19. 8. 2015

Medij: Slovenska tiskovna agencija

Status zaposlitve: Zaposlen za nedoločen čas

1. Kdaj ste pričeli z delom dopisnika na tem mediju, kjer ste sedaj? Ste že prej delali kot dopisnik, kje in koliko časa?

Leta 2011. Ne, to je moja prva izkušnja z dopisniškim delom.

2. Kako poteka vaš povprečni delovni dan?

Povprečni delovnik traja od 5 do 12 ur, odvisno predvsem od aktualnih dogodkov, ki jih moram spremljati. Začne se s prebiranjem službene elektronske pošte in pregledom tiska, ki se nanaša na moje območje. V primeru odmevnejših zgodb se lotim samostojnega preverjanja zgodbe, sicer pa pokrivam predvidene dogodke na terenu, pripravljam tematske prispevke, po potrebi pomagam centralni redakciji na daljavo.

3. *Kako poteka vaš povprečni delovni teden? Koliko vikendov na mesec delate? Kako je s prazniki?*

Delovni teden v povprečju traja 40 ur, pet dni v tednu, pogosto pa se nabere več ur in delam tudi ob vikendih. Med vikendom delam v povprečju dvakrat na mesec, to vključuje tudi delo ob praznikih, če gre za večje dogodke/proslave ob praznikih.

4. *Na kakšen način in kako pogosto komunicirate z uredništvom oz. vašim urednikom?*

Večkrat dnevno, povečini preko elektronske pošte in/ali telefona. Uredniški sestanki v živo so na vrsti praviloma vsako četrletje.

5. *Ste zadovoljni z načinom komunikacije in načinom dela?*

Večinoma sem, saj se mi prepušča dovolj avtonomije, ki je tudi pričakovana pri tem poklicu, da si sam organiziram delovni proces, da pridem do izjave/zgodbe, ki bo osnova za članek.

6. *Se čutite enakopravne vašim sodelavcem, ki niso dopisniki ampak novinarji?*

7.

Pri vprašanju enakopravnosti gre predvsem za to, da urednik upošteva tvoje mnenje ne glede na to, ali si fizično v redakciji ali ne. Mislim, da je moje mnenje dovolj upoštevano, zato je odgovor pritrdilen.

8. *Ste zadovoljni s plačilom glede na obseg in način dela?*

Sem.

9. Če bi lahko organizirali delo po svojem okusu, kaj bi spremenili? Kako bi se organizirali?

Spremenil bi predvsem ureditev časa, ko je dopisnik »na razpolago«, da bi denimo določili, če ni seveda planiranih večjih dogodkov, od kdaj do kdaj sem v »stand-by«, recimo od 9. do 17. ure. Pogosto se namreč zgodi, da se moram okoli nečesa aktivirati že zgodaj zjutraj ne glede na to, da me npr. čaka dogodek pozno popoldne ali zvečer.

10. Ali kdaj delate s fotoreporterjem? Kako si priskrbite fotomaterial, kadar nimate fotografa? Ali fotografirate sami?

Večinoma fotografiram sam. Če je potrebo po kakšnem posnetku, prosim za pomoč kakšnega novinarskega kolega, in sicer po načelu vzajemnosti.

11. Ali imate svojo dopisniško pisarno, ki je ločena od uredništva? Ste zadovoljni z delovanjem dislociranje redakcije? Če je nimate bi si jo želeli in zakaj?

Pisarno imam kar doma. Raje bi si želel dislocirane redakcije po vzoru drugih dopisništev (npr. Delo s pisarno v Kopru). Menim, da bi bilo bolje tako zaradi občutka, da »greš v pisarno« kot zaradi večje bližine dogodkom.

12. Katera dela poleg poročanja in pisanja člankov še mogoče opravljate, ki jih vaši novinarski kolegi verjetno ne? (fotografiranje, snemanje izjav, predlogi tem, iskanje tem ect.)

Fotografiranje, snemanje in urejanje posnetkov za potrebe radijskih vesti. Iskanje in predlaganje tem pa sta sestavni del novinarskega dela.

13. Bi si želeli, da bi vam kdo pomagal, da bi imeli nekoga ob sebi na dnevni ravni, s katerim lahko komunicirate o vsakdanjem delu? Zakaj?

Seveda bi si želel pomoči, zlasti zaradi občasno izjemno velike količine dogodkov, za katere imajo drugi mediji na razpolago cel tim.

14. *Bi rekli, da ste začutili finančne reze na svoji koži? Se je zmanjšalo število vaših kolegov, so se znižale plače? Opišite.*

K sreči nisem, tudi ker sem precej skromen. Je pa res, da so plače že več let zamrznjene.

15. *Kaj vam najbolj ugaja pri vašem delu in kaj najmanj?*

Prilagodljiv delovni čas in prilagodljiv delovni čas.

16. *Če bi lahko izbrali katero drugo delovno mesto na vašem mediju, bi ostali dopisnik ali ne? Utemeljite.*

Verjetno bi ostal dopisnik. Prej sem namreč prav tako pokrival veliko različnih tem, tudi v istem dnevu, vendar se zdaj vsaj počutim vpetega v okolje; spoznal sem ljudi iz politike, gospodarstva, družbe, ki prepoznajo mene in moje delo, enako velja tudi pri novinarskih kolegih, s tem da se mi zdi, da je na lokalnih medijski ravni precej manj tekmovalnosti in več vzajemnosti.

Priloga F: Opazovanje z udeležbo 8. 2. 2014 do 8. 5. 2014

Moje dnevno delo se je pričelo že dan prej, ko sem dežurnemu uredniku poslala predloge za naslednji dan. Zjutraj sem pregledala elektronsko pošto, aktualne novice elektronskih medijev, tako nacionalnih kot lokalnih. Poslušala sem lokalni radio in spremljala lokalne spletne strani. Zjutraj okoli 9.00 sem poklicala dežurnega urednika in se dogovorila o čem bom pisala in kakšna je predvidena količina dela za en dan. Pred odhodom na teren sem poklicala še sogovornike oziroma lokalne akterje ter vire, ki so mi povedali več o dogajanju na terenu. Na podlagi dogovorov sem se odločila, kdaj grem na teren in okvirno koliko časa potrebujem na terenu. Glede na dogajanje sem v dopoldanskih urah s svojim avtomobilom odšla na teren. Vedno sem poleg diktafona imela s seboj tudi svoj fotoaparatus katerim sem naredila vsaj nekaj fotografij. Ob večjih dogodkih, kot je obisk predsednika države, se mi je pridružil tudi fotograf STA, sicer pa ne. To se je namreč zgodilo le enkrat. S seboj sem vedno imela tudi svoj prenosni računalnik. Glede na naravo dela sem novico napisala na terenu, če

pa sem imela še dovolj časa pred oddajo novice, pa sem odšla domov (dislocirane pisarne v Notranjsko-kraški regiji ni) in nadaljevala delo od doma. Vedno sem najprej napisala članek, nato pa sem iz fotoaparata naložila fotografije, jih uredila, obdelala in napisala opise k fotografijam, ter jih poslala na tehnično uredništvo, od koder so jih potem objavili v dnevni foto arhiv. Vedno, ko sem odšla na teren sem naredila vsaj nekaj fotografij, ob dogodkih kot so večje prireditve, žled in poplave pa sem pripravila od 30-40 fotografij na dan. V tem času sem večkrat delala tudi ob sobotah in nedeljah, saj je bil to čas poplav. Na dan sem objavila od 1 do 3 prispevke, včasih tudi več saj sem bila edina dopisnica za Notranjsko-kraško regijo. Občasno mi je pri dogodkih v Postojni pomagala dopisnica, ki pokriva Severno-primorsko regijo. Med svojim delom sem pokrivala vsa področja: politika, gospodarstvo, družba, kronika in kultura, razen športa. Pri prispevkih s področja gospodarstva so mi bili v pomoč uredniki z gospodarstva sicer pa dnevni dežurni uredniki, ki so delovali v uredništvu v Ljubljani. Zaradi intenzitete dela nismo imeli rednih tedenskih sestankov uredništva. Udeleževala sem se sestankov dopisnikov na uredništvu, ki so potekali enkrat na mesec.

Okviren delovnik

8.00 Pregledovanje elektronske pošte

8.30 Branje časopisov in elektronskih medijev

9.00 Pogovor z urednikom preko telefona.

9.30 Pogovor z viri in informatorji

10.00 Odhod na teren

11.00-14.00 Terensko delo, pobiranje izjav in fotografiranje

15.00 Pisanje člankov

17.00 Rok za oddajo člankov

18.00 Pošiljanje fotografij v tehnično uredništvo

Pri svojem delu sem bila zelo samostojna, saj sem se lahko nanašala na svoje vire, lokalne akterje iz svoje okolice, ki sem jih poznala ali spoznala med delom. Urednike sem sama obveščala o dogajanju, včasih tudi večkrat na dan, predvsem v času poplav na Planinskem polju in Cerknškem jezeru. Sama sem tudi na terenu poiskala zanimive in relevantne sogovornike. Samostojnost pri delu je velika prednost dopisniškega dela saj sem si sama organizirala kako bo potekal moj dan. Veliko stvari sem lahko pripravila že dan prej. Veliko izjav sem dobila že preko telefona. Večkrat sem pred odhodom na teren že pripravila krajše poročilo o stanju, ki je bilo objavljeno do 13. ure. Potem pa sem odšla na teren in pripravila

dopolnitev ali pa popolnoma novo vest. Pri delu sem največkrat pogrešala fotografa, služben avtomobil in prenosni računalnik, saj sem uporabljala svojo opremo. Edina oprema, ki sem jo dobila na STA je bil diktafon. Tako sem bila pri svojem delu v večji meri odvisna od svoje opreme. Pri delu na terenu sem veliko sodelovala tudi z dopisniki drugih medijev. Večkrat sem se pred odhodom na teren slišala tudi z njimi. Po potrebi smo si izmenjali izjave ali fotografije, ter informacije o aktualnem dogajanju. Nekateri dopisniki so me samoiniciativno poklicali in mi poročali o dogodkih. Tudi na terenu smo si bili v pomoč saj smo se skupno dogovarjali za izjave, delili prevoz in informacije. Razmišljali smo tudi o ustanovitvi društva dopisnikov in novinarjev Notranjsko-Kraške regije a do realizacije do danes še ni prišlo. V treh mesecih sem dobro spoznala delo dopisnika. Zaradi časa, ko pride do številnih vremenskih neprilik, je bilo moje delo precej intenzivno, stik pa sem imela tako z akterji na lokalni politični ravni kot tudi politika na državni ravni kot so ministri in predsednik države.